

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Pierwszego marca, obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, dzień pamięci o uczestnikach antykomunistycznego i niepodległościowego ruchu partyzanckiego, którzy stawiali czynny opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR tocząc walkę ze służbami bezpieczeństwa ZSRR i podporządkowanymi im służbami w Polsce.

Określenie „żołnierze wyklęci” powstało w 1993 - użyto go pierwszy raz w tytule wystawy Żołnierze Wyklęci - antykomunistyczne podziemie zbrojne po 1944 r., organizowanej przez Ligę Republikańską na Uniwersytecie Warszawskim. Jego autorem był Leszek Żebrowski. Stanowi ono bezpośrednie odwołanie do listu otrzymanego przez wdowę po jednym z żołnierzy podziemia, w którym, zawiadamiając o wykonaniu wyroku śmierci na jej mężu, dowódca jednostki wojskowej pisze o nim: wieczna hańba i nienawiść naszych żołnierzy i oficerów towarzyszy mu i poza grób. Każdy, kto czuje w sobie polską krew, przeklina go - niech więc wyrzeknie się go własna jego żona i dziecko.

Termin „żołnierze wyklęci” upowszechnił także Jerzy Ślaski, publikując książkę o takim tytule.

Od 2011 roku dzień 1 marca został ustanowiony świętem państwowym, poświęconym żołnierzom zbrojnego podziemia antykomunistycznego. Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych jest obchodzony corocznie, nie jest jednak dniem wolnym od pracy. Pierwszy dzień marca jest dniem szczególnie symbolicznym dla żołnierzy antykomunistycznego podziemia - tego dnia w 1951 roku wykonany został wyrok śmierci na kierownictwie IV Komendy Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.